

HRVATSKI SABOR
Odbor za financije i
državni proračun
KLASA: 400-06/24-01/33
URBROJ: 6521-5-24-
Zagreb, 19. studenoga 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i
projekcija za 2026. i 2027. godinu
- izvješće s objedinjene rasprave

Uz Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu, podnose se i:

- **Prijedlozi financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2025. godinu i projekcija planova za 2026. i 2027. godinu za:**
- **Hrvatske vode**
- **Hrvatske ceste d.o.o.**
- **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost**
- **Hrvatsku agenciju za osiguranje depozita**
- **Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje**
- **Centar za restrukturiranje i prodaju**
- **Hrvatske autoceste d.o.o.**
- **HŽ Putnički prijevoz d.o.o.**
- **HŽ Infrastrukturu d.o.o.**

Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora raspravio je na 16. sjednici, održanoj 19. studenoga 2023. godine, Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske aktom od 14. studenoga 2024. godine.

Odbor je, na temelju svoje nadležnosti iz članka 73. Poslovnika Hrvatskoga sabora, raspravljao o Prijedlogu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu (zajedno s pripadajućim aktima), kao matično radno tijelo.

Rasprava je provedena objedinjeno s Konačnim prijedlogom zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, drugo čitanje, P.Z. br. 89.

Uvodno je predstavnik Vlade Republike Hrvatske predstavio Prijedlog državnog proračuna za 2025. i projekcija za 2026. i 2027. godinu. Što se tiče makroekonomskih pokazatelja, u 2025. godini će realni BDP rasti po stopi od 3,2%, nešto slabijom dinamikom nego ove godine, u uvjetima očekivanog stabilnog globalnog ekonomskog rasta te ubrzanja vanjskotrgovinske razmjene, kao i relativno brzog završetka procesa potpune normalizacije inflatornih kretanja, uz postupno opuštanje međunarodnih uvjeta financiranja. U 2026. očekuje se da će rast BDP-a usporiti na 2,8%, a u 2027. na 2,6%. Rast BDP-a bit će u čitavom promatranom razdoblju ostvaren temeljem domaće potražnje, i to dominantno osobne potrošnje, dok će doprinosi neto inozemne potražnje ostati blago negativan. Inflacija

potrošačkih cijena bi u 2025. trebala usporiti na 2,7% te potom na 2,3% u 2026. i 2,2% u 2027. godini, prvenstveno kao posljedica ublažavanja doprinosa kretanju indeksa potrošačkih cijena od strane temeljne inflacije. Tržište rada obilježavaju iznimno povoljna očekivanja uslijed pozitivne dinamike gospodarske aktivnosti u uvjetima prisutne neravnoteže između ponude i potražnje za radom u svim glavnim djelatnostima, uz prevladavajuće pozitivne trendove migracijskog salda. Očekuje se da će u 2025. godini anketna stopa nezaposlenosti bilježiti daljnje smanjenje.

Govoreći o prihodima, uzevši u obzir makroekonomska očekivanja, učinke porezne reforme koja stupa na snagu 1. siječnja 2025., kao i pakete mjera koje je Vlada donijela za pomoć kućanstvima i gospodarstvu u vrijeme inflatornih pritisaka, ukupni prihodi državnog proračuna planirani su u iznosu od 33 milijarde eura i bilježe rast od 8,6%, dok su za 2026. projicirani u iznosu od 34,8 milijardi eura, a za 2027. u iznosu od 35,1 milijardu eura. Porezni prihodi u 2025. godini rastu za 7,2% i projicirani su u iznosu od 18,5 milijardi eura. U narednim godinama, očekuje se njihov daljnji rast pa su tako u 2026. projicirani u iznosu od 19,5 milijardi eura, uz međugodišnji rast od 5,3%, dok se u 2027. godini očekuju u iznosu od 20,4 milijardi eura i bilježe rast od 4,8%. Projekcije prihoda po osnovi doprinosa za razdoblje 2025. - 2027. temeljene su na očekivanom kretanju rasta nominalnih bruto plaća i zaposlenosti. U 2025. godini u državni proračun planira se prikupiti 5,6 milijardi eura prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje (rast od 11%), dok projekcija za 2026. iznosi 5,9 milijardi eura, a za 2027. godinu 6,2 milijarde eura. Značajan učinak na prihode proračuna imaju i pomoći EU (sredstva iz novog Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. – 2027. i Mehanizma za oporavak i otpornost). Sukladno navedenom, ukupno planirani prihodi od pomoći u 2025. iznose 3,7 milijardi eura, dok u 2026. iznose 3,9 milijardi eura, odnosno 2,6 milijardi eura u 2027. godini.

Ukupni rashodi državnog proračuna u 2025. godini planirani su u iznosu od 37,0 milijardi eura, što je 10,2% ili 3,4 milijarde eura više u odnosu na tekući plan za 2024. godinu. U 2026. godini ukupni rashodi planirani su na razini od 38,2 milijarde eura, a u 2027. projiciraju se na razinu od 36,8 milijardi eura. Najveći dio rashoda (52%) je zadan te je povećanje ukupnih rashoda prvenstveno rezultat, primjerice, povećanih izdvajanja za: mirovine i mirovinska primanja u iznosu od 778,5 milijuna eura uslijed redovnog usklađivanja mirovina (indeksacija) i očekivanog stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju tijekom 2025.; zaposlene (uključujući rashode za zaposlene u osnovnom i srednjem školstvu i zaposlene u ustanovama u zdravstvu) u iznosu od 516,4 milijuna eura uslijed pune godišnje primjene novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama, Zakona o izmjenama Zakona o plaći i drugim materijalnim pravima pravosudnih dužnosnika te Odluke o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika; energetska održivost u iznosu od 352,8 milijuna eura; ulaganja u opremanje i modernizaciju vojske u iznosu od 293,9 milijuna eura, čime se ove godine ispunjava kriterij od 2% BDP-a izdvajanja za obranu (nabava raketnog sustava HIMARS, bezposadnih letjelica Bayraktar, helikoptera Black Hawk, sustava protuzračne obrane, opremanje borbenim tenkovima Leopard); nastavak sanacije šteta od potresa u iznosu od 207,1 milijun eura; ulaganja u vodno komunalne projekte u iznosu od 200,3 milijuna eura; investicije u zdravstvenu infrastrukturu u iznosu od 170,9 milijuna eura; ulaganja u željeznički sektor u iznosu od 142,2 milijuna eura; demografske mjere u iznosu od 120,2 milijuna eura (uključuje i očekivane Izmjene zakona o roditeljskim potporama kojima se planira povećanje maksimalne novčane naknade za korištenje prava na roditeljski dopust i jednokratne naknade za novorođeno dijete); ulaganje u znanstveno-istraživačku djelatnost u iznosu od 96,6 milijuna eura; ulaganja u cestovnu infrastrukturu i pomorski promet u iznosu od 91,5 milijuna eura; ulaganja i potpore u području odgoja i obrazovanja (fiskalna održivost dječjih vrtića, kapitalne investicije u predškolsko obrazovanje..) u iznosu od 81,1 milijun eura; doprinos Republike Hrvatske

proračunu Europske unije u iznosu od 47,0 milijuna eura; razvoj sporta 46,8 milijuna eura; ruralni razvoj 40,9 milijuna eura.

Posebno je istaknut rejting Republike Hrvatske, što je dovelo do niza kumulativnih pozitivnih učinaka, od troškova zaduživanja do, primjerice, boljih rejtinga gradova.

Očekuje se da će navedeni smjer fiskalnih kretanja kako na prihodnoj, tako i na rashodnoj strani proračuna rezultirati manjkom općeg proračuna prema metodologiji ESA 2010 u iznosu od 2,3% BDP-a u 2025. godini, 1,9% BDP-a u 2026. te 1,8% BDP-a u 2027. godini. Također, javni dug značajno je smanjen u odnosu na prethodne godine i u 2024. godini pao je ispod 60% BDP-a te se očekuje i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u - u 2025. on će iznositi 56% BDP-a, odnosno 55% BDP-a u 2026. godini. Potom će se i dalje nastaviti smanjivati te će u 2027. godini dosegnuti razinu od 54,2%.

Odbor je raspolagao i pisanim, 30., Stajalištem Povjerenstva za fiskalnu politiku o Prijedlogu državnoga proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu od 16. studenoga 2024. godine, koje je predsjednica Povjerenstva ukratko izložila. S obzirom na trenutačne globalne okolnosti te unutarnje i vanjske rizike, Povjerenstvo nastavak dosadašnje prakse konzervativnog planiranja proračuna ocjenjuje primjereno trenutačnoj situaciji. Između ostalog, Povjerenstvo ukazuje da će u slučaju ostvarenja predviđenih povoljnih makroekonomskih kretanja srednjoročna fiskalna održivost biti poboljšana te se očekuje smanjivanje relativnog udjela javnog duga. U skladu s predviđenom fiskalnom prilagodbom strukturni primarni manjak opće države trebao bi se u promatranom razdoblju osjetno poboljšati, odnosno smanjiti s razine od 1,5 % BDP-a u 2024. godine na 0,2 % BDP-a u 2028. godini. Povjerenstvo ocjenjuje da će u narednom razdoblju fiskalna politika ostati ekspanzivna, ali se njezin stupanj ekspanzivnosti smanjuje. Također, kao i više puta dosad, Povjerenstvo ističe da je za dugoročnu održivost javnih financija i zdravu ravnotežu između privatnog i javnog sektora, nužan fokus na povećanje produktivnosti i efikasnosti u oba sektora te, zaključno, Povjerenstvo poziva Vladu da ustraje na strukturnim reformama i ulaganjima koje će u najvećoj mogućoj mjeri utjecati na povećanje stope gospodarskog rasta.

U raspravi na Odboru zatraženo je pojašnjenje o raskoracima u podacima iskazanima po nacionalnoj i ESA metodologiji. Kako je pojašnjeno, do spomenutog raskoraka dolazi zbog različitog evidentiranja nacionalne i ESA metodologije (kod nacionalne metodologije radi se o *cash* načelu, dok je kod ESA metodologije prisutno obračunsko načelo). Također, zatražen je i podatak o stanju kretanja dugova ljekarni i veletrgovinama, kao i informacija o planovima za rješavanje dugova (posebice dospjelih) u zdravstvenom sustavu i željeznicama, koji iznose približno 1,5 milijarde eura. Kako je rečeno, zadnji podaci o dugovima zdravstvenog sustava (rujan 2024.) govore o 664 milijuna eura duga, od toga dospjelih 486 milijuna eura. Ove godine je bila samo jedna intervencija s iznosom dodatne pomoći i govori u prilog tome da je ovogodišnji trend bolji od prethodnih. Jedna od mjera koja je dala rezultata je i pojačan nadzor Ministarstva zdravstva (inventure), s tim da se do kraja 2025. godine očekuje uvođenje jedinične terapije za pacijenta, što je mjera koja bi također trebala pridonijeti uštedi. U kontekstu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pohvaljena je Uredba o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata, koja je važna za lokalne zajednice i njihove proračune. Predstavnici Vlade pojasnili su da je Uredbom o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata uspostavljen novi okvir za projekte, budući da oni koji se izvršavaju usporeno ili se ne izvršavaju stvaraju poteškoće u proračunu i ograničavaju prostor za druge projekte. Uredba osigurava kontrolu i olakšava upravljanje sredstvima, a to onda olakšava i makroekonomske procjene. Kako je rečeno, od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pohvaljen je ovakav okvir za proračun i upravljanje sredstvima. U daljnjoj raspravi bilo je riječi o financijskim

planovima izvanproračunskim korisnika (HŽ Infrastruktura d.o.o., Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske vode), a iznesen je i komentar da povećanje kreditnog rejtinga Grada Zagreba nije rezultat samo povećanja kreditnog rejtinga države, nego i uloženi napora odgovornih ljudi u Gradu Zagrebu u proteklom razdoblju.

Nakon rasprave, Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora odlučio je većinom glasova (7 glasova „ZA“, 4 glasa „PROTIV“) Hrvatskome saboru predložiti donošenje

**DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2025. GODINU I PROJEKCIJA ZA 2026. I 2027. GODINU**

te odluka o davanju suglasnosti na:

- **Financijski plan Hrvatskih voda za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu**
- **Financijski plan Hrvatskih cesta d.o.o. za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu**
- **Financijski plan Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu**
- **Financijski plan Hrvatske agencije za osiguranje depozita za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu**
- **Financijski plan Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu**
- **Financijski plan Centra za restrukturiranje i prodaju za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu**
- **Financijski plan Hrvatskih autocesta d.o.o. za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu**
- **Financijski plan HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu**
- **Financijski plan HŽ Infrastrukture d.o.o. za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu.**

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora određen je zastupnik mr. sc. Boris Lalovac, predsjednik Odbora.

**PREDSJEDNIK ODBORA
mr. sc. Boris Lalovac**

